

Posledná aktualizácia: 27. mája 2005

Spríevodca spotrebiteľa

Ako nakupovať potraviny bez GMO?

2. vydanie

GREENPEACE

Tento materiál bol vydaný vďaka finančnej podpore priaznivcov organizácie Greenpeace. Ak sa k nim chcete pridať, môžete nás podporiť prostredníctvom účtu: 2621520999/1100 Tatra banka. Taktiež nám môžete venovať 2 % z vašich daní, ktoré by v opačnom prípade pripadli štátu. Viac informácií získate na našej adrese alebo internetovej stránke.

Ďakujeme!

GREENPEACE

Vydal: Greenpeace, P. O. Box 58, 814 99 Bratislava
Telefón/fax: 02/55 42 42 55
E-mail: info@greenpeace.sk
Internet: www.greenpeace.sk

Zostavili: Mgr. Martina Badidová, Klaudia Bednárová, Mgr. Ivana Jaššová

Foto: Ak nie je uvedené inak — archív organizácie Greenpeace

Uzávierka materiálov pre 2. vydanie 27. 5. 2005

Táto brožúra je vytlačená na recyklovanom a chlóróm nebielenom papieri.
Chráňte lesy spolu s nami!

Milá čitatelka, milý čitateľ!

Bezpečnosť potravín sa v poslednej dobe stala jednou z horúcich tém. Pesticídy, mnohé „éčka“, ale aj geneticky **modifikované** organizmy (GMO) sa stali nežiaducim tovarom v našich nákupných košíkoch. Môžeme ešte niečo zmeniť na tejto novodobej **kontaminácii** potravín, ktoré nakupujeme?

Tento materiál prináša podrobné informácie o podstate genetickej modifikácie, o jej vplyve na prírodu a ľudský organizmus prostredníctvom GM potravín a o biopotravínach neobsahujúcich GMO. Nájdete tu tiež zoznam predajcov a výrobcov, ktorí garantujú, že nevyrábajú, nedovážajú a/alebo nepredávajú geneticky modifikované (GM) potraviny.

Kto vlastne stojí za GMO? Sú to nadnárodné spoločnosti ako Monsanto, Syngenta alebo Pioneer. Tieto veľké korporácie nám chcú nanútiť technológie, bezpečnosť ktorých ešte dostatočne nepreverili. Poľnohospodárstvo založené na genetickom inžinierstve ohrozuje životné prostredie a zdravie nás všetkých, pričom týmto firmám prináša zisk.

Vy ako spotrebiteľ/ka môžete vytvoriť najväčší tlak na potravinárske firmy a predajcov, a tým zabrániť, aby sa potraviny obsahujúce GMO nepoužívali alebo nepredávali. Rozhodnutie je vo Vašich rukách. Vy totiž vyberáte, čo vo Vašich nákupných košíkoch nakoniec zostane.

Mgr. Martina Badidová
Greenpeace

Celosvetový pokus

Naše potraviny sú v ohrození. Niekoľko veľkých výrobcov chemikálií si vzalo do svojich laboratórií najdôležitejšie plodiny. Počas pokusov vytvorili nové druhy rastlín, ktoré vo voľnej prírode nikdy neexistovali a ani by nemohli existovať, napr. kukuricu produkujúcu insekticídy; sóju, ktorá je odolná voči herbicídom.

**Stali sme sa pokusnými králikmi!
Vedia genetickí inžinieri,
čo presne robia?**

Domnienka, na ktorej stavia genetické inžinierstvo, že jeden gén

je zodpovedný iba za jednu funkciu v organizme, je už dávno vedecky vyvrátená. Jeden gén, ktorý bude podľa genetických inžinierov zodpovedný napríklad za rast paradajok, môže v praxi zároveň ovplyvniť aj mnohé jej ďalšie vlastnosti, pretože gény (napr. prostredníctvom bielkovín, ktoré kódujú) navzájom na seba pôsobia a pôsobia na ne aj okolité prostredie.

Čo je to genetická modifikácia?

Genetická modifikácia (génová modifikácia) je technológia, ktorá manipuluje s génmi a teda s DNA — nositeľkou genetickej informácie. V porovnaní s klasickým šľachtením počas genetických modifikácií sa môžu kombinovať gény ľubovoľných živých organizmov. Tak sa môžu gény vírusov, baktérií, rastlín a zvierat kombinovať a vkladať do iných živých organizmov. Živé organizmy, ktoré sú takto zmenené, nazývame geneticky modifikované organizmy, v skratke GMO. Najväčším problémom sú v súčasnosti geneticky modifikované rastliny, ktoré sú používané pri výrobe potravín, ale aj ako krmivá a predávajú sa na celom svete. Poľnohospodárstvo založené na genetických technológiách vytvára v prírode trvalé zmeny, z čoho môžu vyplývať nepriaznivé následky na prírodu, zdravie a aj celú spoločnosť.

Potraviny bez genetických modifikácií!

O geneticky modifikovaných potravinách sa na Slovensku začalo viac hovoriť najmä v súvislosti so vstupom našej krajiny do Európskej únie, ktorý spôsobil mohutné otvorenie sa potravinárskeho trhu. To, aká je momentálna situácia v súvislosti s výskytom geneticky modifikovaných potravín na našom trhu, sa v rámci celoslovenského prieskumu pokúsila zistiť organizácia Greenpeace. Oslovených bolo viac ako 300 spoločností, ktoré formou dotazníkov vyjadrili svoj postoj k používaniu geneticky modifikovaných

organizmov vo svojich výrobkoch ako aj vo výrobkoch, ktoré na Slovensko dovážajú zo zahraničia. Ide najmä o veľkých a známych výrobcov potravín, ale oslovené boli aj menšie spoločnosti s lokálnym pôsobením.

Výsledky tohto prieskumu práve držíte v rukách a s jeho pomocou sa ako spotrebiteľ/ka môžete ľahšie rozhodnúť, čo vložíte do svojho nákupného košíka. Tento poradca pre nakupovanie bez GMO je jedným z dôležitých krokov v našom boji za zdravé potraviny bez geneticky modifikovaných organizmov. Jeho bezplatné vydanie je možné najmä vďaka veľkému počtu ľudí, ktorí našu prácu finančne podporujú. Vďaka tejto podpore môžeme informovať ďalších spotrebiteľov/ky a zastaviť expanziu geneticky modifikovaných potravín na našom trhu.

Greenpeace spoločne s informovanými spotrebiteľmi/kami môže prinútiť potravinové koncerny zlepšovať kvalitu svojej produkcie a ovplyvniť ich obchodnú politiku smerom k výrobe potravín bez geneticky modifikovaných prísad.

**Využite svoju moc spotrebiteľa!
Nekupujte výrobky s obsahom GMO!**

Aké sú problémy s GMO?

GM potraviny sú umelé, nepotrebné a nežiaduce. Napriek tvrdeniam korporácií sú GMO nevypočítateľné a sú riskantným a nevratným krokom, následky ktorého nikto vopred nepozná. GM potraviny sú rizikom pre zdravie, prírodu a pre poľnohospodárov. Ak odmietneme GM potraviny, môžeme zabrániť tomuto experimentu s prírodou a ľudským zdravím.

Nebezpečné pre prírodu?

Geneticky modifikované organizmy ohrozujú prírodu. Ako každý živý organizmus, aj GM rastliny a živočíchy sa rozmnožujú a rozširujú. Po uvoľnení do životného prostredia sa nedajú „vziať späť“.

Existujú dôkazy, že pestovanie niektorých GM rastlín v prírode spôsobuje úhyn lariet motýľov a iného užitočného hmyzu. Vznikli „superburiny“ odolné voči herbicidom, ktoré nútia poľnohospodárov používať postreky v oveľa väčšej miere. Napriek sľubom výrobcov modifikovaných rastlín používanie postrekov nekleslo, dokonca ešte viac narastá. Dochádza tiež ku kontaminácií pôvodných druhov rastlín, napríklad kukurice, čo celosvetovo ohrozuje biologickú rozmanitosť.

Nebezpečenstvo pre naše zdravie?

GMO predstavujú skrytú hrozbu nielen pre prírodu, ale aj pre zdravie človeka. Štúdie ich dlhodobých účinkov na ľudské zdravie neboli nikdy vypracované. A tak sme sa my, spotrebiteľia/ky, stali pokusnými králikmi priemyslu! Bezpečnosť GM potravín je otázna.

Niektoré GM rastliny obsahujú gény rezistencie na antibiotiká, čo môže znížiť účinnosť antibiotík v ľudskom tele. Ďalším rizikom je, že GMO môžu vytvárať neznáme a nové látky, spôsobujúce alergie. Pri svojich pokusoch na GM zemiakoch maďarský vedec Árpád Pusztai zistil, že potkany, ktorým boli zemiaky podávané, mali zdravotné problémy. Žiaľ, nebolo mu dovolené svoje pokusy dokončiť, a tým tieto predbežné výsledky potvrdiť alebo vyvrátiť.

Štúdie, ktoré zistili problémy s GMO, sú často utajované, ako napríklad pri GM kukurici MON 683, ktorá sa má dostať na európsky trh. Jedna zo štúdií zistila problémy s činnosťou ľadvín a zmeny v krvnom obraze u potkanov po konzumácii tejto kukurice. Štúdia nielenže nebola zverejnená, ale sa ňou zodpovedné orgány ani ďalej nezaoberali.

Kukurica pochádzajúca z Mexika. Boli tu objavené až 3 pôvodné druhy, ktoré boli kontaminované cudzími génmi. Genetickú rozmanitosť ohrozujú pašované geneticky upravené semená z USA, ktoré sa tu postupne rozširujú.

Greenpeace medzi prvými protestoval proti GMO, pretože ohrozujú prírodu. Dlhé roky sa snažíme zabrániť rozšíreniu poľnohospodárstva založeného na používaní GMO.

Poukazujeme na ich nebezpečenstvá, upozorňujeme poľnohospodárov a informujeme spotrebiteľov/ky o tom, že výber je v ich rukách.

Nebezpečné pre poľnohospodárov?

Pestovanie GM rastlín pre potreby potravinárstva má aj veľmi vážne spoločenské dôsledky. Stratené trhy, väčšia závislosť na agrochemických firmách, pokles vplyvu poľnohospodárov na rozhodovanie o otázkach pestovania, neriešená právna zodpovednosť a vzrastajúce konflikty medzi poľnohospodármi. Farmári a spotrebiteľia sú vydaní napospas obrovským firmám zaoberajúcim sa biotechnológiami, ktoré distribuujú GM osivo a rastliny, z čoho, samozrejme, majú nie malý zisk. V Spojených štátoch amerických masovo krachujú rodinné farmy a väčšina poľnohospodárstva sa dostáva do rúk niekoľkých veľkých firiem.

Typickým príkladom je americký gigant Monsanto, ktorý zaväzuje podnikateľov k nákupu semena ku každej sejbe (poľnohospodári, ktorí by znova zasadili odložené GM osivo z predošlého roku, by porušili zákony o patentoch). Monsanto navyše žaluje poľnohospodárov, ktorí sa stali obeťou kontaminácie zo susedných polí, za nelegálne používanie ich patentovaného GM osiva.

Ak sa chcete dozvedieť viac o celosvetovej kampani proti GMO, navštívte stránku www.greenpeace.org/stopGMO Greenpeace na celom svete vystupuje proti poľnohospodárstvu založenom na genetických technológiách.

Nakrmia GM potraviny hladných?

Prezentovaným cieľom genetických technológií je nasýtenie sveta, aj keď v skutočnosti najväčším problémom nie je nedostatok jedla, ale jeho rozdelenie. To je už ale otázka politického a sociálneho usporiadania spoločnosti. Na celom svete sa vypestuje dosť potravín pre 10 miliárd ľudí, ale aj napriek tomu je štatisticky každý 6 človek chronicky podvyživený. Kým na bohatom západe sa znehodnotí obrovské množstvo potravín a kvôli nadmernej konzumácii mäsa sa spotrebuje obrovské množstvo krmív, na juhu si poľnohospodárski robotníci nemôžu dovoliť kúpiť dostatok potravy ani pre vlastné nasýtenie.

Odstrašujúcim príkladom je Argentína, ktorá je jedným z najväčších pestovateľov a exportérov GM sóje na svete. Napriek tomu tam hladuje mnoho detí. U preslávenej „zlatej ryže“, ktorá mala údajne riešiť problém nedostatku vitamínu A u ľudí v Ázii, by musel priemerný človek zjesť v suchom stave 3,7 kg tejto plodiny denne, aby dostal odporúčanú dávku a tehotné matky ešte oveľa viac. Pritom by tento problém vyriešilo pestrejšie zloženie stravy (napr. viac mrkvy).

„...Genetické technológie zničia biodiverzitu, miestne znalosti a trvalo udržateľný rozvoj, ktorý naši farmári vyvinuli počas stoviek rokov a úplne podmiňuje našu schopnosť zabezpečiť si potravinovú sebestačnosť.“

**Stanovisko predstaviteľov
24 afrických štátov Organizácii
pre poľnohospodárstvo
a potraviny OSN (FAO)**

Najlepšia voľba: Biopotraviny

Genetické inžinierstvo, jedovaté chemické postreky alebo kruté a neprirodzené zaobchádzanie so zvieratami — toto všetko je pre ekologické poľnohospodárstvo tabu. Prísne kritériá a neustále kontroly v prípade ekologického poľnohospodárstva zabezpečujú, že sa na Váš tanier dostanú len zdravé a chutné produkty bez obsahu škodlivých chemikálií a GMO. Tieto produkty, u nás známe aj ako bioprodukty, spoznáte podľa typického označenia . Dajú sa kúpiť v obchodoch so zdravou výživou, alebo aj priamo od výrobcov. V poslednej dobe sa vďaka zvýšenému záujmu spotrebiteľov postupne udomáčkujú aj v supermarketoch. Ekologické poľnohospodárstvo je navyše šetrné k živej i neživej prírode, pomáha chrániť prírodné zdroje a zachovávať biologickú rozmanitosť.

Ako spoznáte GM produkty?

Od vstupu Slovenska do Európskej únie 1. mája 2004 vstúpila aj u nás do platnosti nová legislatíva, týkajúca sa povinného označovania geneticky modifikovaných potravín a krmív. Je to veľké plus najmä pre spotrebiteľov, ktorí sú takto informovaní o prítomnosti GMO vo výrobku a zároveň tak získavajú lepšiu možnosť odmietnuť GMO. Podľa novej

legislatívy musia byť totiž označené všetky výrobky, ktoré obsahujú, skladajú sa, alebo sú vyrobené zo zložiek obsahujúcich viac ako 0,9 % geneticky modifikovaných organizmov. Týka sa to aj geneticky modifikovaného krmiva pre zvieratá. Ak však v zložení výrobku nájdete napr. „modifikovaný škrob“, nejde o GM výrobok. Produkt, ktorý je GM, môže mať v zložení uvedené napr.: vyrobené z **geneticky** modifikovanej sóje MON-04032-6. Najčastejšie geneticky upravované plodiny sú sója, kukurica a repka olejná.

V legislatíve sa však vyskytli určité medzery. Výrobky zo zvierat (napr. mäso, mlieko, vajcia) kŕmených geneticky modifikovaným krmivom, nemusia byť označené. V skutočnosti sa však väčšia časť geneticky modifikovaných plodín používa ako krmivo. V najbližších 2 rokoch sa na pôde Európskej únie bude prejednávať aj problém potravinových prísad (napr. vitamíny, dochucovacie prostriedky, sladidlá, stabilizátory), ktoré sa vyrábajú za pomoci GM technológií. Ani tieto produkty podľa súčasnej legislatívy tiež netreba označovať

Greenpeace však v prvom rade bojuje proti samotnému pestovaniu GM plodín, keďže ich nebezpečenstvo spočíva aj v nekontrolovateľnom šírení vo voľnej prírode, čo môže negatívne ovplyvniť naše životné prostredie.

Spotrebitelia odmietajú GMO

Podľa prieskumu agentúry TNS SK ľudia na Slovensku nedôverujú geneticky modifikovaným potravinám. O ich negatívnom pôsobení je presvedčená takmer polovica oslovených. Len desatina respondentov si myslí, že tieto potraviny zdraviu neškodia. Prieskum jasne poukazuje na odmietavý postoj obyvateľov Slovenska voči geneticky modifikovaným potravinám.

Čo Vám môžeme poskytnúť my

Ak máte záujem dozvedieť sa viac o problematike GMO, zavolajte nám na tel. číslo 02/55 42 44 55 a my Vám radi poskytneme ďalšie aktuálne informácie. V prípade záujmu Vám pošleme aj podrobnejšie informačné materiály alebo poradíme, ako sa sami môžete aktívne zapojiť do kampane proti GMO.

© Greenpeace/Polakovič

Poradca pri nakupovaní bez GMO

V tomto poradcovi nájdete výsledky dotazníkového prieskumu a zároveň prieskumu trhu organizácie Greenpeace, ktorý prebiehal v období február 2004 až máj 2005. Úlohou dotazníka bolo získať prehľad o obchodnej politike spoločností, týkajúcej sa geneticky modifikovaných prísad v potravinách.

Prieskum medzi obchodnými reťazcami

Prvá časť prieskumu bola zameraná na zistenie pozície obchodných reťazcov.

Odporúčame — tieto spoločnosti garantujú, že nepredávajú a ani neplánujú predávať GMO v žiadnych výrobkoch, ktoré ponúkajú.

Na dobrej ceste — tieto spoločnosti garantujú, že vlastné značkové výrobky neobsahujú GMO. Na ostatné výrobky, ktoré predávajú, sa však garancia nevzťahuje.

Neodporúčame — tieto spoločnosti odmietli garantovať, že v ich sortimente sa nenachádzajú GMO. Červený bod bol priradený aj spoločnostiam, ktoré sa k dotazníku odmietli vyjadriť a po viacerých výzvach neodpovedali.

! Je priradený spoločnostiam, v ktorých sa podľa prieskumu trhu už predávajú GMO výrobky.

Supermarkety

odporúčame

Billa

CBA Slovakia s. r. o.

COOP Jednota Slovensko

DM — drogerie markt

INTERFRUCT

KON-RAD

OPAL — FYTOS

PRIMA ZDROJ

REMA 1000 SLOVENSKO, a. s.

Slovpos, a. s.

ZDROJ — HOS

na dobrej ceste

Carrefour

DELVITA

neodporúčame

AHOLD Slovakia (Hypernova) !

Kaufland !

LABAŠ

METRO Cash & Carry Slovakia, s. r. o.

Tesco !

VEREX HOLDING

Prieskum medzi potravinárskymi firmami

Druhá časť výskumu prebiehala medzi potravinárskymi firmami, ktoré odpovedali na nasledujúce otázky:

1. otázka sa týkala garancie nepoužívania GMO vo vlastných potravinových výrobkoch oslovenej spoločnosti,
2. otázka sa týkala garancie nepoužívania GMO v cudzích potravinových výrobkoch, resp. výrobkoch iných výrobcov, ktoré daná spoločnosť na našom trhu distribuuje.

V tejto časti sú jednotlivé potraviny rozdelené do 12 skupín. Meno výrobcu, (resp. dodávateľa) je uvedené vždy v rámci príslušnej skupiny potravín vo farebnom poli, ktoré zodpovedá ich postoju spoločnosti voči GMO.

Odporúčame — tieto spoločnosti odpovedali na obe otázky kladne a garantujú, že nepoužívajú GMO v žiadnych výrobkoch, ktoré ponúkajú.

Na dobrej ceste — tieto spoločnosti odpovedali na prvú otázku kladne, a na druhú záporne, teda poskytujú garanciu, že nepoužívajú GMO iba na vlastné výrobky, nie na všetky výrobky, ktoré ponúkajú.

Neodporúčame — tieto spoločnosti negarantujú, že v ich sortimente sa nenachádzajú GMO. Červený bod bol priradený aj spoločnostiam, ktoré sa k dotazníku odmietli vyjadriť a ani po viacerých výzvach neodpovedali.

! Je priradený spoločnostiam, v ktorých sa podľa prieskumu trhu už predávajú GMO výrobky.

Mlynské, pekárenské a cestovinárske výrobky

odporúčame

CAN, s. r. o.
CARLA, s. r. o.
CELPO, s. r. o.
CZUCZ, s. r. o.
Danipek, s. r. o.
Dr. Oetker, s. r. o.
Ed. Haas SK, s. r. o.
EKOTREND Myjava
FORNETTI SLOVAKIA, s. r. o.
Jaroslav Chochole DELTA
I. WITTMANN & SYN, s. r. o.
Komárňanské pekáreň a cukráreň, a. s.
Kysucké pekáreň, a. s.
MEDEA, a. s.
MIVA, s. r. o.
MLYN KRUPINA, a. s.
Mlyn Pohronský Ruskov, a. s.
Mlyn Sládkovičovo, a. s.
Mlyn Šurany, s. r. o.
MLYN ZÁHORIE, a. s.
Mlynsko-pekársky a cestovinársky kombinát
Myjavská pekáreň, s. r. o.
NIPEK, a. s.
Nutricia, s. r. o.
Pekáreň a cestovináraň Petržalka, a. s.
PEKO HOLDING Ružomberok, s. r. o.

PEKOS, s. r. o.
PMaC, a. s.
PMD — Union, a. s.
Podvihorlatské pekáreň a cukráreň, s. r. o.
Prievidzské pekáreň a cukráreň, a. s.
RUDLA, s. r. o.
SOJAMLYN, s. r. o.
STANISLAV a SYN, s. r. o.
Šarišské pekáreň a cukráreň, a. s.
T & T, Trade a Tradition, s. r. o.
TATRAPEKO
TRALYCO SK, s. r. o.
TRANSTRADE, s. r. o.
Trebišovské pekáreň a cukráreň, a. s.
Viedenské pekáreň, s. r. o.
Záhorácke pekáreň a cukráreň, a. s.

neodporúčame

ANTONELLA, s. r. o.
DÚBRAVANKA, Pekáreň a cukráreň, a. s.
HYGESIA, s. r. o.
KADVAŠ, s. r. o.
LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.
LOREA SLOVAKIA, s. r. o.
Novohradské pekáreň, a. s.
RB COMPANY, s. r. o.

Sójové produkty, sušené sójové nápoje

odporúčame

A S P, s. r. o.
ALFA BIO, s. r. o.
BONAVITA — SERVIS, s. r. o.

RAVITA, s. r. o.
SOJAPRODUKT, s. r. o.
TATRAKON, s. r. o.
TRALYCO SK, s. r. o.

neodporúčame

BIOS — Výroba a predaj TOFU

Obilniny, strukoviny, cereálie, sušené plody, slané snacky

odporúčame

ALFA BIO SLOVAKIA, s. r. o.

ALIKA, a. s.

Baliarne obchodu Poprad, a. s.

Bameko (dovozca značky: BORDEMAX
KIENE NUTFIELDS SEEBERGER)

BONAVITA — SERVIS, s. r. o.

Canto Slovakia, s. r. o.

DDK SLOVAKIA, s. r. o.

Dr. Oetker, s. r. o.

DRU, a. s.

EKOTREND Myjava

FONTIS, s. r. o.

Intersnack Slovensko, a. s.

KLEMBER, s. r. o.

LAGRIS SLOVAKIA, s. r. o.

Mlyn Pohronský Ruskov, a. s.

NUSSI, s. r. o.

PD Vlára Nemšová

RACIO SLOVAKIA, s. r. o.

RAVITA, s. r. o.

SOJAMLYN, s. r. o.

TRANSTRADE, s. r. o.

VEPY, s. r. o.

neodporúčame

BALPO BALIARNE POTRAVIN, s. r. o.

HYGESIA, s. r. o.

Nestlé Slovensko, s. r. o.

Oleje a margaríny

odporúčame

BELL Zvolen, a. s.

EKOTREND Myjava

Ketchup and More, s. r. o.

OPAL — FYTOS, a. s.

PALMA — TUMYS, a. s.

ROYAL BRINKERS
SLOVAKIA s. r. o.

TRANSTRADE, s. r. o.

Unilever Slovensko, s. r. o.

neodporúčame

AHOLD Retail Slovakia !

EUROPE GMBH
(dovozca Pentalty, s. r. o.) !

HYGESIA, s. r. o.

OLEOPET, a. s.
(distribútor NOVAS TRADE, s. r. o.) !

SETUZA, a. s. !

Cukrovinky, čokoláda

odporúčame

Bameko (dovozca značiek: AFTER EIGHT, ANTHON BERG, CASALI, Churchill's confectionery plc, Côte d'Or, GOLDKENN GUDRUN, HELLER, HOLEX, MAESTRANI, Josef MANNER & Comp, MAXIM's de PARIS, Mirabell, H. C. König — MOZART LIQUEUR, NAPOLI, NEUHAUS, NIEDEREGGER, POULT, SAINT GEORGES, TAVENERS, Toblerone, VICTOR SCHMIDT, WALDE, WALKERS)

BONOS, s. r. o.

C-PRODUCT, s. r. o.

CARLA, s. r. o.

DDK SLOVAKIA, s. r. o.

Dr. Oetker, s. r. o.

DRU, a. s.

GERAS

I. D. C. Holding, a. s.

KLEMBER, s. r. o.

Kraft Foods Slovakia, a. s.

KRAŠ SLOVAKIA, s. r. o.

Masterfoods

MEDEA, a. s.

OPAL — FYTOS, a. s.

Opavia — LU, s. r. o.

Pečivárne Lipt. Hrádok, s. r. o.

PD Vlára Nemšová

RACIO SLOVAKIA, s. r. o.

T & T, Trade a Tradition, s. r. o.

TATRAPEKO

TEKMAR SLOVENSKO, s. r. o.

neodporúčame

LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.

Nestlé Slovensko, s. r. o.

Novohradské pekárne, a. s.

Perfetti Van Melle Slovakia, s. r. o.

Mrazené výrobky

odporúčame

ALIMA, a. s.

ARDO Slovensko, s. r. o.

BONDUELLE Slovensko, s. r. o.

CARLA, s. r. o.

Farm Frites Slovakia, s. r. o.

Findus, s. r. o.

Friall Slovakia, s. r. o.

HYZA, a. s.

LIŠKA Slovakia, s. r. o.

McCain Slovakia, s. r. o.
MRAZIARNE E. I. S., s. r. o.
MRAZIARNE FRUTOS, a. s.
MRAZIARNE Prešov, s. r. o.
Mraziarne Žilina a. s.
NOWACO Slovakia, s. r. o.
Partners, s. r. o.
RADOMA Bratislava, s. r. o.
THP, a. s.

neodporúčame

MOCHOV SK, s. r. o.
MRAZIARNE STRED, s. r. o.
VINICA GASTRA, a. s.

Mlieko a mliečne výrobky, zmrzlina

odporúčame

Bameko (dovozca značky: MAY)
CAN, s. r. o.
Danone
EKOTREND Myjava
Friesland Slovensko, a. s.
Gemerská mliekareň, s. r. o.
HUMENSKÁ MLIEKÁREŇ, a. s.
LAKTIS — ŽILINSKÉ MLIEKÁRNE, a. s.
LEVICKÉ MLIEKÁRNE, a. s.
Liptovská mliekareň, a. s.
MILEX GALANTA, a. s.
MILEX Nové Mesto nad Váhom, a. s.
MILK-AGRO, s. r. o.
MILSY, a. s.
NOWACO Slovakia, s. r. o.
OPAL — FYTOS, a. s.
RADOMA, s. r. o.
Senická mliekareň, a. s.
SOLE Slovakia, a. s.
Syráreň Bel Slovensko, a. s.
Tatranská mliekareň, a. s.

Tvrdošínska mliekareň, a. s.
Unilever Slovensko, s. r. o.
YOPLAIT CZECH, a. s.

neodporúčame

FARMA FRESH, a. s.
LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.

Mäso, mäsové výrobky, vajcia

odporúčame

FAJNE, s. r. o.
HAMÉ SLOVAKIA, s. r. o.
HRÁDOK MÄSOKOMBINÁT, s. r. o.
HYZA, a. s.
Lunch No Meat Company, s. r. o.
MASO-TATRY, s. r. o.
Mäsokombinát NORD SVIT, s. r. o.
Mäsoprodukt Svätý Jur, a. s.
MäsoSpiš, s. r. o.
MECOM, a. s.
NOWACO Slovakia, s. r. o.
PM ZBROJNÍKY, s. r. o.
Podtatranská hydina, a. s.
PROGAST, s. r. o.
TATRAKON, s. r. o.
TAURIS, a. s.
THP, a. s.
Zvolenská hydina, s. r. o.

na dobrej ceste

FUFO, s. r. o.

neodporúčame

AGROMÄSO, s. r. o. Sabinov
DAVIS, s. r. o.
FARMA FRESH, a. s.
HYDINA ZK, a. s.
LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.
MAROŠ, s. r. o.
Mäsofond, s. r. o.
NOEMA, s. r. o.
Sereďský mäsový priemysel, a. s.
SPOHYPO, a. s.
Tatramäso, s. r. o.

Dojčenská a detská výživa

odporúčame

HAMÉ SLOVAKIA, s. r. o.
HiPP
NOVOFRUCT SK, s. r. o.
VITANA SLOVENSKO, s. r. o.

na dobrej ceste

Nutricia, s. r. o.

neodporúčame

Nestlé Slovensko, s. r. o.

Majonézy, kečupy, nátierky, omáčky, hotové šaláty, ochucovadlá, instantné zmesi

odporúčame

ALBAplus, s. r. o.

ALFA BIO, s. r. o.

ALIMA, a. s.

DDK SLOVAKIA, s. r. o.

HAMÉ SLOVAKIA, s. r. o.

Ketchup and More, s. r. o.

KOLAGREX Int., s. r. o.

LAGRIS SLOVAKIA, s. r. o.

LEROS SLOVAKIA, s. r. o.

MASPEX SLOVAKIA, s. r. o.

Naturamyl, a. s.

NOVOFRUCT SK, s. r. o.

Peter Bendik — PERKINS

PODRAVKA INTERNATIONAL, s. r. o.

PROGAST, s. r. o.

RAVITA, s. r. o.

SINGA SLOVAKIA, s. r. o.

T & T, Trade a Tradition, s. r. o.

Thymos, s. r. o.

TRALYCO SK, s. r. o.

TRANSTRADE, s. r. o.

Unilever Slovensko, s. r. o.

Universal Vifon Sk, s. r. o.

Varitex — V. P., s. r. o.

VITANA SLOVENSKO, s. r. o.

na dobrej ceste

FUFO, s. r. o.

neodporúčame

LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.

Nestlé Slovensko, s. r. o.

Konzervy, zaváraniny

odporúčame

ALFA BIO, s. r. o.

Bameko (dovozca značky: RÜGEN FISCH, UNTERWEGER)

BONDUELLE Slovensko, s. r. o.

FAJNE, s. r. o.

HAMÉ SLOVAKIA, s. r. o.

Chiquita Slovakia, s. r. o.

KOLAGREX Int., s. r. o.

Konzerváreň Turzovka, s. r. o.

LUMARKT, s. r. o.

MECOM, a. s.

NOVOFRUCT SK, s. r. o.

NOWACO Slovakia, s. r. o.

ORATRADE, s. r. o.

Podtatranská hydina, a. s.

PROGAST, spol. s r. o.

RADOMA, s. r. o.

RISO, s. r. o.

Slovpos, a. s.

T & T, Trade a Tradition, s. r. o.

TATRAKON, s. r. o.

TRANSTRADE, s. r. o.

neodporúčame

HYDINA ZK, a. s.

LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.

Nápoje, instantné nápoje

odporúčame

ALIMA, a. s.

B. M. Kávoviny Sereď, s. r. o.

Bameko (dovozca značky: ALBI CARTE NOIRE, Dr Stuart's ONLY NATURAL PRODUCTS TAYLORS OF HAROGATE)

C-PRODUCT, s. r. o.

CARLA, s r. o.

COCA-COLA BEVERAGES SLOVAKIA, s. r. o.

EKOTREND Myjava

FRAPE SLOVENSKO, s. r. o.

HiPP

Chiquita Slovakia, s. r. o.

Konzerváreň Turzovka, s. r. o.

LEROS SLOVAKIA, s. r. o.

LUNACO, s. r. o.

MASPEX SLOVAKIA, s. r. o.

McCARTER, a. s.

Mukates, s. r. o.

Naturamyl, a. s.

ORATRADE, s. r. o.

Otakar Horák — H-KONTIPRO

Pečivárne Lipt. Hrádok, s. r. o.

PEPSI-COLA SR, s. r. o.

RISO, s. r. o.

Thymos, s. r. o.

TRALYCO SK, s. r. o.

Unilever Slovensko, s. r. o.

neodporúčame

FARMA FRESH, a. s.

LA MERCANTILE SLOVAKIA, s. r. o.

Nestlé Slovensko, s. r. o.

Chýba v tomto poradcovi Váš obľúbený výrobca alebo obchodná sieť? Spýtajte sa ich na ich politiku ohľadom GMO a pošlite nám výsledok Vášho prieskumu. Aktualizovanú verziu tohto poradcu nájdete na www.greenpeace.sk/stopGMO, kde zároveň nájdete aj aktualizovaný zoznam vyobrazených GM výrobkov nachádzajúcich sa na našom trhu.

GREENPEACE

je medzinárodná organizácia ochrancov životného prostredia, ktorá nenásilnou formou odhaľuje ekologické problémy, pomenúva zodpovedných pravým menom a presadzuje zmeny smerujúce k trvalo udržateľnému životu na Zemi. Greenpeace neprijíma dotácie od štátu, politických strán a priemyselných spoločností. Takmer 3 milióny ľudí z celého sveta svojimi príspevkami umožňuje organizácii konať nazávisle a bez kompromisov. S pomocou zastúpení v 40 krajinách sa Greenpeace zasadzuje za potrebné zmeny v oblasti energetiky, ochrany svetovej klímy, záchrany ohrozených druhov, ochrany morí a pralesov, ale i genetických manipulácií, či toxických látok — zasadzuje sa za budúcnosť, v ktorej bude možné žiť!

GREENPEACE

Ďalšie informácie o ochrane
životného prostredia získate na adrese:

GREENPEACE

P. O. Box 58

814 99 Bratislava

tel./fax: 02/55 42 42 55

e-mail: info@greenpeace.sk

www.greenpeace.sk